

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopis

ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija na Dunajski cesti št. 15 v Medija-tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
Za polleta . . . 5 " — "
Za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
Za pol leta . . . 4 " 20 "
Za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Florijanske ulice šte. 44.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Beseda v požarih.

Britdka žalost mora navdajati srce vsacega pravega rodoljuba, ako jame žalostno stanje našega naroda le nekoliko premišljevat. Vidi namreč, kako hira blagostanje dežele, ter me sto tega skoraj izza vsacega kota beraška palica molf. Vzroki so znani. Davki in druge priklade so glavno breme. Ni pa naš namen to obravnavati, temuč hočemo nekoliko spregovoriti o kratkovidnosti in nevednosti ljudstva v oziru tolikih požarov. Večina priprostega ljudstva dela v kljub vsem prepovedim zoper postavo, ter ne pomisli, da si s tem sebi nesrečo na glavo nakopava. Kolikokrat je že bilo zapovedano, da pazite na otroke, ako pri njih žveplenke najdete, vzemite jih ter kaznujte, da se to prihodaj ne pripeti. Pa vse zaastonj. Zdaj so že skoraj vsakega požara otroci vzrok. Če je kje gorelo, prašajte, če je podnevi, dalje ti ni treba, gotovo so otroci zapalili. Da bi se vendar ljudje obvarovali takih nesreč, je pred kratkim c. kr. okrajno glavarstvo v Rudolfovem vzkazalo, da mora v vsaki vasi biti sleherno neč nočni čuvaj. Zdaj od ene hiše, drugi dan od druge. Pa kako se ta zapoved spolnuje. Prva dva tedna so še vestno čuli čuvaji, zatem pa je propadla vsa briga. Ljudje jo jeli takoj mrmrati zoper ukaz, češ, zdaj nam gospôda še spati ne privošči. Čemu so pa žandarji, naj le ti čujejo. Tako in enako se mrmrali v kljub ostri kazni, ki jim je pretila in čuvanje so zanemarili. Le škoda, da se ni kazni nikoli spolnila.

Poglejmo druge vzroke. Nač kaj preredit najdemo kočure in bajte, kjer je nad ognjiščem škampa zložena, nasproti ognjišča pa le nekaj

sežnjev je krma za medlo kravico, od veže mnogokrat še z bornim plotom ne ločeno. Pri taci okoljšinah je nemogoče, da bi se kaj ne zatruilo bolj ko bi se tudi pazljivo ravnalo, kakor se kaj še le, ko se krezskrbno z gorečo trsko po hlevih okoli ferfoli, kakor veša okoli ognja.

Naj veči dokaz neskrbnosti ali nevednosti ljudstva se vidi po zimi. Gotovo si že stokrat videl, častiti bralec, kako po zimi ob nedeljah ali v adventu ljudje zjutraj prihajajo z bakljami od vseh strani k sv. maši, bodisi lepo ali grdo vreme; bod si viharno ali tiho. Ko pridejo do farne vasi, ne pomečejo gorečih ostankov pred na stran, ampak meni nič, tebi nič brle z njimi noter do vasi in po vasi. Tam kje blizo cerkve zložijo ogorke na kup, da nastane ogenj, kjer bi se lahko krompirja speklo za mnogo lačnih. Dà, vsak je bil že priča, kako so treske vtrinjali po sredi vasi, dasiravno je hud vihar iskre nesel na vse strani.

Kako mnogokrat so se že vpepilele cele vasi; pa le čudno, da se še vokrat ne! Res mora Bog čuvati, da pri taci slučajih ne nastanejo še večkrat strašanski požari. Tudi to vse se godi zoper prepoved. Zdi se, kakor da bi morajo postopje popaliti in tako strašanske nesreče na glavo nakopavati. Bilo je že večkrat oklicano, da po vasi ne sme nihče pod oestro kaznijo s prosto lučjo hoditi, temuč s svetilnico. Mar li bi ne mogla vsaka hiša svetilnico imeti? In če ne, naj se jih več zbere okoli ene svetilnice. Ne škodilo bi tudi veliko, ako se čeviji poblatijo; kajti celo vas v toliko nevarnost pripravljati, je vendar strašansko odgovorno in pregrešno, naj tudi nič ne pogori. Po nekterih krajih imajo pred cerkvi

visok kol postavljen, pa katerega se svetilnica obeša, da dalječ okrog sveti. Naj bi se to vsaka farna vas omislila ter svetilnico v sredi vasi postavila, potem pa oestro čula, da nikdo več ne hodi po vasi z gorečimi trskami. Stroški niso tako veliki, naj bi bili pa tudi večji, varnost je tega gotovo vredna. Enako se obnašajo po leti v najhujši vročini mlatiči.

Skoraj povsod se vidijo mlatiči z gorečimi pipami, ki jih nažigajo kar z žveplenkami ali pa z živim ogljem. Kadar se proso mēae, brlijo preklicane svetilnice s petrolejem. V pretečeni jeseni je bila leščerba na nekem pôdu padla na tla, ker so se stene tresle zaradi norenja delalcev, in hipoma je bilo vse v ognju.

Enako predrzno in neumno delajo kôci pri mervi. Nakladaje na vozove ali izmetavaje pod streho morajo goreče pipe med zobmi imeti ali jih s klinčki vžigati. In gospodar! Ali bedasto gleda, ali pa še sam pomaga. Res pri takim zadržanju ne moremo družega reči, kakor: Bog daj norcem pamet! Naj bi le tako počenanje toliko brezvestno ne bilo! Dragi čitatelj, ni li to velikanska predrznost in zanikarnost, v postopanju z ognjem? Kako vendar priti temu v okom? Okličje naj se proti takemu neskrbnemu počenjanju oistre zapovedi pa naj se strogo tudi izvršujejo.

Ker so skoraj naj večkrat otroci vzrok tolikih požarov, naj bi se vradno prepovedalo žveplenke otrokom do 15 leta prodajati. Ob nedeljah lahko gospodar ali gospodinja, ali drugi odraščeni pameten kupi netila, kolikor hoče. Doma pa naj se skrbno in varno hrani, da tega otroci ne zasledijo.

Po vaséh zlasti po farnih, naj se povsod napravijo svetilnice, dve, tri po velikosti vasi

Okrožnica Stromayerjeva

o razmerah zapadne in vzhodne cerkve.

(Dalje.)

III.

To so resnice, katerim nikdo brez pred-sodkov ne more uiti. Da pa je morala ta moč Petrova v cerkvi vedno ostati in da se ni nikjer drugod vzdržala, kakor v Rimu, je stvar dokazana v cerkveni zgodovini od prvega početka pa do današnjega dne. Sveti Irenej v znani svoji knjigi contra haereses opozoruje ljudi, ozirajoč se na gotovost o sveti veri in neprerušeno apostolsko nasledništvo, na rimsko cerkev, ne le, da navede vse rimske papeže od početka do svojega časa, marveč tudi s tem, ker pravi, da so apostoli v rimsko cerkev tamquam in dives quodam depositoryum — kakor v neko preobilno skladišče zložili vso sveto vero, od koder je toraj lahko in brez nevarnosti zajemamo. Lib. 3. contra haeres. — Isto misel razvija tudi sv. Ciprijan v knjigi svoji de unitate ecclesiae, ko pravi: probatio est ad fidem facilis compendio veritatis — lahko je priti do spoznanja prave vere, ker je naj-

krajši pot do resnice, ako se obrnemo do onega, komur je o Petru rečeno: ti si Peter itd. Za časa sv. Jeronima porodil se je vsled ari-janizma velik nered v cerkvi božji; skoro z vseh krajev sveta obračajo se ljudje na starca v votlini betlehemske ter ga vprašujejo: komu naj slede v tem neredu? A on pove na vsa usta ne le papežu Damazu v svojem pismu „Ego Beatitudini Tuae“, nego tudi vsemu svetu: ego cathedrae Petri communione consocior, super illam petram ecclesiam aedificatam scio. Quicumque extra hunc domum agrum commederit, profanus est. Si quis in arca Noe non fuerit, peribit regnante diluvio. Nikdo pač ne more bolj lepo, jasno in odločno izreči da samo on se e biti gotov o veri svoji in o rešenji, ki se drži stolice sv. Petra. Besede pa sv. Ambrozija postale so prav zakramentalni izrek v cerkvi božji ob času, ko ste bili cerkvi še zjedinjeni. Ko je zbor kalcedonski zaslial krasne pisma Leona Velikega, zakliče iz vsega grla in vse duše: vsi tako verujemo; to je vera nas vseh; Peter je govoril po ustih Leonovih. Ti očitno pričajo, da v rimskih papežih živi in deluje ona moč, katero je Jezus

poveril sv. Petru in na katero je postavil nepremagljivo svojo cerkev. Sploh pa vzemimo v roke kateri koli si bodi zapisnik v onih cerkvenih zborih na vzhodu, ktere priznava tudi pravoslavna cerkev in prepričali se bomo, da vsi od prvega do zadnjega priznavajo pravo in živo prvenstvo svete rimske stolice. Le še eno mi je določiti: da je grška cerkev tudi v zborih lionskem in florentinskem seboj prinesla neoskrunjeno vero o prvenstvu rimske stolice tako, da se o tem na teh zborih še pogovarjali in pogajali niso; izpoved pa, katero so pri tej priliki vladike grške cerkve podpisali in s prisego svojo potrdili, tako je lepa in tako krasno govori o cerkveni edinosti, da si lepšega, bolj odločnega in resničnega niti misliti ne moremo. Če pa človek pomisli, da je ta sloga in ta edinost le kratek čas, dasi so jo po priliki v zboru lionskem sam cesar Michael Paleolog, njegov sin Andronik in 26 metropolitov in devet nadbiskupov v svojem in svojih sufraginov imenu podpisalo, prevzame ga velika žalost, ker se nehote vpraša, ali je razpravljala vzhodna cerkev to stvar resno ali le na zunaj? Ako resno, kje je vztrajnost v

in po potrebi. Pri mlaticih in metvi prosá, pri koscih itd., naj se strogo gleda, s čem se sveti, ter pazi na vse zadržanje delalcev. Vsak prestopnik naj se oestro pokori. Toraj naj čujejo tudi oestro vse gosposke in žandarji, kakor nad tatovi; saj gre za javno varnost. Požar napravi vse drugačno škodo, kakor pa tat, če le tú in tam kaj vkrade. Čujejo naj pa tudi ter pomagajo, da se zapovedi natančno izvršujejo, hišni očetje sami in po deželi zlasti župani. Brez njih sodelovanja bo vsaka zapoved in prepoved zastoj. Zatorej naj se pa tudi ti kaznujejo, če se jim neskrbnost in vnemarnost zamore dokazati.

Politični pregled.

V Ljubljani 24. aprila.

Avstrijske dežele.

Iz Dunaja se poroča, da se v ogerških poslanskih krogih za gotovo govori, da fml. Jovanovič v kratkem prevzame vojaško vodstvo in deželno vlado v Sarajevu. Tudi vojaškim krogom se to verjetno zdi, ker baron Dahlen že več časa boleha in je neki že tudi prosil, da bi bil prestavljen.

„**Pol. Cor.**“ vé povedati, da se vodstvu jugozahodnih ruskih železnic ni posrečilo zadobiti preklic danega povelja da imajo namreč judovski vradniki službe zapustiti. Le višjim vradnikom je dovoljeno še eno leto v službah ostati.

Iz Zagreba izvemo, da obravnava o Reki (čegava bo) je končana. Predlog: „Deželni zbor naj izreče, da mesto Reka in okolica je neločljiv del kraljestev Hrvaške, Dalmacije in Slavonije“, je bil sprejet z vsemi glasovi zoper glase vladnih zastopnikov in nekoga Turapoljskega grofiča (komes). Navdušeni „Živijo“!

Iz Srlema se piše v „Pozor“, da je po vladi Srbom imenovani patrijarh [G. Angielić] mož po vse vreden te dostojnosti in da se bode to skazalo v dejanji. Bog daj!

Vnanje države.

V Bolonji se je ustanovilo slovansko društvo, ki šteje členov vže do 200, ter je doseglo, da se bode na vseučilišču učila tudi slovanska književnost, in nasvetuje, da se l. 1883 slovanski kongres skliče v Bolonji. Na zdravje!

Nekteri časnikarji hočejo vedeti, da sv. oče **Leon XIII.** posebno pozornost obračajo na Jugoslovane, ter da jih hočejo pridobiti za katoliško cerkev. Tako beremo v „Triesterici“, da si posebno vladika Strossmayer mnogo prizadeva, da bi Srbe in Bolgare v katoliško cerkev nazaj pripeljal; da to dela na željo sv. očeta in da bo za to na dan sv. Cirila in Metoda imenovan za kardinala. Resničnost te vesti naj dokaže „Triesterica“, sicer pa bi bili prav veselji, ko bi se to obistinilo, zlasti da bi napori Strossmajerovi ne ostali brez uspeha; saj mora vsak kristjan želeeti, da postane „en hlev in en pastir.“

Na Ruskem se je v **Petrogradu** vstrojilo društvo v brambo carjevo in njegove rodbine in se razširjuje sedaj pod imenom sveta družina (ali družba — drugovi) po vseh večih mestih nasproti nihilistom.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 22. aprila. (Delegacije pa državni zbor.) Delegaciji ste danes obravnavale poročilo o 23,700 000 gid, ki jih vlada zahteva za Bosno in Hercegovino. Naša delegacija dovolila je vladi zahtevane denarje skoraj enoglasno, samo poslanca Stöhr in Heilsberg sta glasovala nasprotno. Heilsberg je rekel, da njegovo nasprotovanje ni kaka nezaušnica za vlado, on ji le zaradi tega neče dovoliti zahtevanih milijonov, ker trdi, da je vstanek že zadušen. Ako je to res, si misli Heilsberg, potem vlada ne potrebuje več denarjev; kakor da bi bili ti denarji samo za vojaščino in bi bili ti denarji samo za vojaščino in bi ne bilo treba še veliko drugih reči, s katerimi si m. r. vlada skušati pridobiti vdanost in zaupanje tamošnjih prebivalcev. Ogerska delegacija je zahtevano svoto skrčila za dva milijona goldinarjev. Treba bo toraj še skupnega glasovanja obeh delegacij, da se poravna to nasprotje. Že zdaj smemo reči, da bode vlada pri tem zadobila večino, in da bo obveljal sklep naše delegacije. Pri obravnavah je minister Kalnoky rekel, da si mora Avstrija prizadevati čedalje tesnoje seboj zvezati Bosno in Hercegovino. To je čisto naravno in nenasprotuje pogodbi Berolinski, ki je Avstriji izročila oskrbovanje omenjenih dežel, vendar pa so vnanji

listi zavoljo tega zagrali velik hrup in bi kaj radi vidili, da bi se naša država zaradi tega zapletla v kako vnanjo vojsko. Pa upamo, da se jim te želje ne bodo izpolnile, in da se bode ohranil svetovni mir, ki ga vse države tako krvavo potrebujejo.

Državni zbor je včeraj obravnaval postavo, po kateri so v nekterih krajih silno zdihovali. Znano je, da so zanikrni dolžniki svoja posestva, ki bi bila imela prodana biti, dostikrat hudovoljno poškodovali, poslopja razdejali, strehe razkrili, okna pa vrata odnesli in prodali, gozde posekali itd., ter svojim upnikom napravili veliko škodo, ker so šla dostikrat taka posestva tako pod nič, da niso posojenih denarjev nazaj dobili. Včeraj sklenjena postava pa določuje, da bode 1 do 6 mesecev, ali pa še 2 meseca do 2 let zaprt, kdor svoja zadolžena posestva upnikom na škodo proda, poškoduje, uniči ali skrije, ali pa druge dolgove izmišljuje, ako znaša upnikom storjena škoda čez 50 gid.

Tudi je zbornica potrdila nekatere volitve državnih poslancev. Konečno je pa glasoviti Schönerer poprijel besedo, ter se pritoževal, da so bili že večkrat javni listi konfiscirani zaradi govorov državnih poslancev, kar se je nedavno zgodilo tudi časniku „Stadt- und Landbote von Stockerau“ zaradi enega njegovih (Schönererovih) govorov. Vpraša toraj g. predsednika, hoče li za to skrbeti, da se bodo govori državnih poslancev brez vseh ovir objavljali v časnikih? G. predsednik je odgovoril, da to ni njegova reč, ter je ob enem pokaral govornika, ker je očital okrajni sodnji in sodnikom, da so se „predrznili“ potrditi to konfiskacijo. Schönererju ta odgovor ni bil posebno po volji, in rekel je, da bode odložil svoj mandat, ako pojde tako naprej, vladi na veselje in judom! Ni mi treba praviti, da je to zbudilo v zbornici splošno veselost. Tolko da so bili pogasili.

Z Dunaja, 23. aprila. Deželni zbori. — Porotne sodnije, pa požar v ringtheatru. Poroka v papeževi kapei. Rojstni dan princesinje Marije Valerije.)

Českemu listu „Moravske Orlice“ se z Dunaja naznanja, da se deželni zbori za gotovo snidejo koncem meseca avgusta, in da tudi deželni zbor gališki ne bode prej zboroval.

tako važni stvari? Ako le na zunaj; kje je zopet odkritosrčnost v tako sveti stvari? Nedvomna reanica pa je, da je cerkev pravoslavna po pretrgani zvezi s cerkvijo katoliško popolno vклонila se jarmu državne oblasti; dokler je živel Mihael Paleolog, do-tje je ostala nerazrušena unija po njegovi želji; dotle je Vekkus patriarch carigranski po svoji izvolitvi pisal v svojem in v imenu zbora carigranskega papežu Ivanu XII. tako pravoverno pismo, da bi lepšga tudi najbolj vdaní vladika cerkve katoliške ne mogel pisati; toda ko osem let pozneje umre Mihael Paleolog in zasede prestol njegov sin Andronik, takoj se razruši po želji njegovi unija in ozivi stara odurnost proti katoliški cerkvi. Tako se je tudi zgodilo po zboru florentinskem. — Glede na vse, kar sem o tem navel, ponavljam: ali na svetu in v cerkvi božji ni žive edinosti, ali pa če je, in po nauka Jezusovem biti mora, onda more biti edino v Rimu in v onih cerkvah, ki so z Rimom v nerazločeni zvezi.

To je predmet, okrog kterega bi se morala sukati vsa razprava; tudi naši častni vladike ozirajo se ne osebe, dasi bi morali vedeti,

da je drugo čast in poklic sam na sebi, drugo pa oseba, kateri sta izročena čast in poklic. Želeti seveda je in nič bi ne bilo na svetu lepšega in bolj idealnega, kakor duhovnik in vladika, česar življenje in obnašanje razodeva sveto čast in njegov poklic. Sreča je to neizmerna cerkvi, ali še večja sreča tudi narodu, ki ima tako učene in svete duhovnike; ker je pa Gospod namenil časti in zvanje občni korist, ostane ta čast in poklic, ako ga tudi opravlja nevredna oseba. Enemu vladiki je rimski papež oduren, ker moči v kri božjo pero svoje, ko piše anateme. O moj vladika, ali je to pristojno? Ale se tako zgodovina resno piše? — Kolikor se jaz spominjam, je anatema prvi v krščanstvu pisal véliki apostol narodov, ko je zagrozil anatema onim, ki ne ljubijo Jezusa Krista. Ali je on to pisoč, pomakal pero v kri božjo? Kolikor je meni znano, tudi vsi vzhodni zbori, ktere priznava tudi vzhodna cerkev, pišejo in potrjujejo svoja verska določila z anatemo. Ali so tudi oni vse to pisali s kervo Sinu božjega? Vladika karlovski neznosno piše prav v onem času, ko se brani proti nekaki neznosljivosti lastne

svoje izmišljije, proti kateri kliče na pomoč naj više mesto in državne zakone, kar je zelo lepo, le škoda, da je pozabil, da se cerkev katoliška in njeni v dan poglavar ljubi, spoštuje in brani isto tako na vzvišenem prestolu, kakor v zadnji kočici katoliški. — Drugi vladika trdi, da so rimski papeži najmanj dobrega storil svetu. Temu nasproti pa je resnično: da nikoli ni bilo prestola, ki bi več dobrot skazal človeškemu rodu, kakor prestol sv. Petra; ni je stolice, na kateri bi bilo sedelo skoro dvajset stoletij več veleumnih, veleučeni, svetih in neumerle slave vrednih mož, kakor na stolici sv. Petra. Dosti je od starejih, da navedem Leona Vélikega in Gregorija Vélikega; iz srednjega veka Gregorija VII. Inocencja III. in našega Sksta V. Poznejši papeži pa so vsi sveti in učeni možje. Omenim naj le Benedikta XIV. Pija VII. in vse ostale do sedanjega, kterega bode zaradi učenosti, modrosti in umérjenosti svet vedno slavil in občudoval njegove okrožnice in opomine. — Protestant Davison slika z najbolj črnimi barvami rimske papeže, pa vendar od 258 papežev jih obsoja le 25, a od teh bi jih vzela zdrava

Jutri se prične pred porotnimi sodnijami glavna obravnava zoper moše, ki jih dolžé, da so bili krivi strašanskega požara v ringtheatru. Naj imenitnejši med njimi so bivši mestni župan dr. Newald, policijski svetovalec Landsteiner, pa gledališni vodja Jauner. Razum njih toženih je še 5 drugih gospodov. Danajčani bodo imeli zopet posla za nekaj tednov in novo „hetz“, kakor pravijo, ker smo prepričani, da se bo vse gnetlo k obravnavam in bodo morali dobro gledati, da se ne naredi kaka nova nesreča.

Tukajšnji listi poročajo, da bodo 26. t. m. papež Leon XIII. v svoji kapeli poročali svojo bratično grafico Pecci, in da se bodo pri tej priliki okoli svetega očeta zbrali vsi njegovi sorodovinci, med njimi tudi dva bratiča, ki služita pri italijanski armadi.

Princesinja Marija Valerija, najmlajša hči cesarjeva, bila je včeraj 14 let stara. Kakor tukajšnji listi poročajo kupili so ji cesar za vezilo jako lična mala konjiča, s kterima se bode okoli vozila.

Iz tolminskih hribov, 19. apr. Vkljub grdemu deževnemu vremenu, katero je do sedaj čez nas vladalo, ter tu pa tam veliko škodo napravilo, imeli smo vendarle na „belo nedeljo“ t. j. 16. t. m. prav prijeten in vesel dan v Nemškem Rutu. Ta dan si je bil namreč č. g. Lovro Ivančič, dosedanji administrator, izvolil za slovesno inštalacijo tukaj. — Slovesno zvonjenje in strelanje z možnarji, visokomoleči mlaji itd. poveličevali so slovesnost na zvanje. V krasno olepšani cerkvi sv. Lamberta pa so pred. g. dekan Jos. K. v krepkem in jedernatem nagovoru zbranimu ljudstvu razložili pomen dneva in slovesnosti, so predstavili novega župnika njegovim ovčicam ter podelili mu ključe in knjige — v znamenje duhovne oblasti z vsemi pravicami pravega župnika te cerkve. Po cerkveni slovesnosti podali so se duhovniki v cerkveni opravi v procesiji z občinskimi zastopniki v farovž nazaj. Iz raznih napitnic pri obedu in drugih prijaznih pogovor spoznal sem lepo vzajemnost in medsebojno ljubezen med tukajšnimi duhovniki, spoznal tudi njih vdanost in gorečnost do sv. vere, do sv. Očeta, do Cesarja, kakor tudi do svojega tlačnega naroda slovenskega. — Jaz sem si le želel, da bi le vse to, kar se je tukaj govorilo, ne ostalo samo pri napitnicah — le pri golih besedah — marveč, da bi se tudi vse to kmalo izvrševati začelo. V pondeljek še le smo se bolj daljni gostje

kritika še deset. Majhno to število nevrednih papežev, ki zaslužujejo tim več graje, čim više stoje, je neizogibni sad žalostnih časov, v kterih je živela cerkev božja z vsem drugim svetom. Teh nikdo bolj ne obsoja, kakor cerkev sama; vendar mi je opomniti, da Bog dodeli vsaki časti in vsakemu posebnemu poklicu posebno milost, ki večkrat tudi pri nevrednem kaže svojo moč v občno korist. Mooge, v skromnem življenju nedostojne papeže, vodila je posebna milost božja, da v javnem življenju niso škodovali svoji cerkvi in človeštvu. Črni oni sliki pa, ktero predočuje Davison v svoji zgodovini rimskih papežev, lahko nasproti postavimo najlepšo sliko istih papežev, in tega ne samo iz katoliških virov Baronija, Nataja, Aleksandra, Fleurija in drugih; nego tudi iz protestantskih Leibnitzja, Adissona in Rankeja. Po tej osebni strani služi sveta rimska stolica cerkvi katoliški v slavo in čast.

(Dalje prih.)

ločili iz Nemškega Ruta in kdo bi si mislil, da nas še na Grahovem čaka veliko veselje? Došlim namreč na Grahovsko pošto nam je časnik „Slovenec“ naznanil veselo novico o sijajni zmagi narodnih mož v beli Ljubljani za meščanski zbor. Slava jim! V izgled naj nam bode njih edinost, vzajemnost in srčnost pri narodnih volitvah in boljša bodočnost nam bo prišla gotovo! Na ta račun smo se še veselili nekaj časa vsi skupaj, dokler nas ni bližajoča se noč s silo razpodila vsacega na svoj kraj.

Telegram „Slovenca.“

Z Dunaja 24. aprila.

Škof v Trstu postane Glavina, ki dojde še te dni h kanoničnemu procesu na Dunaj.

Domače novice.

V Ljubljani, 25. aprila.

(Cesarski darovi.) Naš milostni cesar so podaril pogorelcem v Schalkenderfu pri Kočevju 400 gl., pogorelcem v Matenji pa 300 gl.

(Mestni zbor ljubljanski) ima danes zvečer sejo, ter se bo poročalo o zadnjih volitvah v vseh treh razredih.

(Duhovske spremembe) ljubljanske škofije: G. Jan. Tavčar gre iz Radolce za namestnika v fažine (Weissenfels), in g. Fr. Kregar iz Ljubljane od sv. Jakoba v Radolce za kaplana in kateheta; g. Gašp. Vilma iz Mirae Peči gre za namestnika na Selo pri Šumberku. G. Ant. Lampe gre v pokoj. — Umrl je 23. t. m. g. Fr. Rus, kaplan v Dobu. R. I. P!

(Slovensko gledališče.) V nedeljo se je predstavljala na korist štirim igralcem in igralkam znana igra „Eda“. Posebno odlikovala se je gospica G. Nigrinova, ter je bila burno pozdravljena. Isto tako naša zaslužna igralka, gospa Gutnikova, ki je dobila v dar lep šopek. Majerjeva godba se je tudi dobro obnesla.

(Glasbena novina) Ravnokar je na svitlo prišlo: „Asperges me et Vidi squam“ ad quatuor voces inaequales vel una composuit P. Angelicus Heibar. O. S. F. Dobi se pri Blazniku. Cena 20 kr., po pošti 2 kr. več.

(Šmarnice) naše visoke nebeške Kraljice itd. Tretji letnik. Drugi zlejšani, nekoliko prenavrejeni, sem ter tje obkrajšani in času primerjeni natis. Spisal L. Jeran. Te šmarnice so bile prišle pred 19 leti na svitlo, bile so priljubljene, tudi po večkrat brane, in šlišale so se že poprej želje, da naj se v novič na svitlo dsjo, kar se je letos zgodilo. Na čelu imajo prav lično podobico Naše ljube gospe presv. Serca. Drugi natis se je želel zaradi posebnega tehtnega obsega tega letnika vsak dan namreč ima: 1. Cvetllico iz verta večnosti (kratek premislek); 2. Lilijsko iz verta Marijnih otrok (zgodbo); 3. Memorare (molitev); 4. Cvetllico (za domači premislek) z malo nalogo. Založba je Blaznikovih naslednikov. — Šmarnice za leto 1882 stanejo: nevezane 50 kr.; v usnji 90 kr.; z zlatim obrezkom 1 gl. 15. kr. Nevezane se dobivajo precej, vezane kaka dva ali tri dni pozneje. — Šmarnice se dobijo pri Blazniku.

Razne reči.

— V lavantinski škofiji: je dozdej v tekočem letu 1882 že vmrlo 6 duhovnikov, ki so vsi opravljali duhovno pastirstvo; mladih duhovnikov dobi pa letos vladikovina tudi le 6 iz bogoslovja. Nekatere župnije so brez kaplana, kjer so vedno imeli duhovne pomočnike.

— V občnem zboru duhovne podporne družbe za lavant. škofijo so bili v odbor izvoljeni sledeči prečastiti gospodi: 3 korarji: Herg, Kosar in Orožen; špiritual Ogradi; ptujski prošt Modrinjak; dekan v Hočah Stranjšak in celjski kaplan Žčkar.

— Zblaznil je uradnik pri celjski okrožni sodnji g. Liško, pripeljali so ga v Graško norišnico.

— Nekaj o našem podlistku. Angleški list, „Morn. Post“ poroča, „da se je izdala neka knjižica, ktere pisatelj je naj berž škof Strossmayer. Pisatelj se trudi dokazati potrebo porazumljenja katoliške Cerkve z izhodno-rakolniško. Napravila je knjižica velik vtis, pravi angleški list.“ Po nekem dopisu iz Dalmacije, je tudi okrožnica, ktero celo donaša „Slovenec“ v podlistku“ napravila velik vtis. Marsikteri rakolniki so začeli primerjati okrožnice treh rakolniških škofov. Karlovškega, zadrškega in kotorskega, in z odgovorom katoliškega škofa — okrožnico Strossmayerjevo. Radi ali neradi morajo pošteni pripoznati, da je resnica na Strossmayerjevi strani. To ravno je nekatere zdramilo, da resno premišljujejo, se li znajdejo na pravi poti, ali ne. Bog daj, da iz tega lepega cveta priraste tudi okusen, blagodejen sad pred Bogom in pred svetom, ponavljamo z dopisateljem.

— Ločeni zakoni. Deželna sodnija na Dunaji je l. 1881 nič manj kot 216 ločitev zakonov dovolila. V 47 primerlejih je prosil soprug, v 108 primerlejih pa supruga, v 61 pa sta oba prosila za ločitev. Med ločenimi je en zakonski par, v kterem je mož 67, žena pa 78 let stara; od l. 1846 sta oba mirno skupaj živela in težave in veselje skupno nosila, zdaj se pa ločital. Mnogo izmed ločenih se je še le l. 1880 poročilo; en par celó še le l. 1881, da se je v tistem letu zopet ločil. Zarad zadolženja soprugov se je 23, po zadolženji soprug pa 21 zakonov ločilo; sicer sta pa oba dela privolila v ločitev. Najstarejši ločenih zakonskih mož je bil 67, mlajši pa 25 let star; najstarejša ločena žena je imela 78, najmlajša pa 19 let. V tem daje Dunaj zares zgled liberalnega mesta — sad in nasledek brezversta. Vsi ti zakoni so le pred svetom razvezani, pred Bogom pa nobeden, kajti sveto pismo pravi: „Kar je Bog zavezal, naj človek ne razveže“.

— O smrti, ali moritvi princa Napoleona, sina cesarja Napoleona III., se poroča sledeče: Ni davnej tega, kar je umrl v Parizu neki komunard (nihilist). Na smrtni postelji se je spreobrnil, in je razodel, da ga je bilo neko skrivno društvo nsjelo, mu dalo veliko denarja, naj bi izvršil moritev princa. Poleg tega mu je bilo še 50 tisoč fr. obljubljenih, kakor hitro bo djanje izvršeno. Svoje poslanstvo je opravil, kajti soznal se je bil s Zulukafri, ktere je bil podkupil z denarji in tako se mu je bilo sponeslo, da je bil Napoleon umorjen. Vrnivši je dobil 50 tisoč fr. ktere je zapravil. Tako je umirajoč in skesan povedal.

— Keber, ki pokončuje vinograde. Torinski časnik poroča o njim sledeče: Ta keber se je prikazal prvokrat po naših vinogradih in je nova, pa strašna šiba, ki pomnožuje revšino posestnikov, kterim že tako delajo nezmerno škodo suša, toča in druge uime. En sam teh kebrov vgonobi v eni noči več vinskih trt, na kterih požré kal in očesa (Auge am Weinstocke). Njih število je neskončno; v enem samem gnjezdu se jih je naštelo nad 300; in kdo vé, koliko takih gnjezd je ne dalječ drugo od družega. Majhen črviček

ima barvo in debelost ravnokar izvaljenega židnega črviča; nahajajo se tudi beli. Po noči od 8 do 10 ure se vidi na bregih poleg Torina na stotine lučic. So namreč kmetovalci, ki s svetilnicami v rokah prekoračijo vinograde od trte do trte, in lovijo škodljive kebre. Le-ti se prikažejo še le o mraku in si iščejo živeža v temni noči. Ko nastopi jutranji zor, počepajo na tla in se zarijejo h koreninam vinske trte le malo prstev globoko, kjer so gnjezda že odrašenih in komaj izleženih kebrov in zarod ali jajčica neizvaljenih črvičev. Morda je pretekla mila zima in prezgodno razcvetenje rastlin pospeševalo tako obilno množenje teh pokončevalcev, kateri menda niso novi v našem zemljišču, pa druga leta je mraz in led njih zalego pokončal. — Slišati je, da so enake sorte kebre tudi v naših krajih zapazili.

— Deželanska banka boče v Trstu napraviti podružnico.

— Dvakrat obešen in dvakrat rešen. 62letni delavec Svirca na Dunaji je že dalj časa brez dela. V svoji obupnosti je šel v gojzd in se je tam na eno drevo obesil. Pa prišel je mimo delavec Randschopf ter ga je odrezal in rešil. Pa Svircu to ni bilo prav, šel je in se vdrugič obesil. Pa zopet je prišel mimo človek, ki je potem Svirca na pol cijo peljal, in od tam so obešenca izročili njegovi ženi. V tretje gre rado, zato mislimo, da Svirca ne bo dolgo več živeti hotel.

— Žetev medú brez pika. Znano je, da čebele matice, sebe in svoje pridelke tudi z zgubo svojega življenja branijo; tedaj pikajo. Méd je sladek, toraj se na kak pik pozabi; ali včasih so pa čebele vendar hude, kakor bi bile obsedene, da tudi srčen čebelar težko kaj opravi. V takem slučaju bi bilo pač dobro, ko bi mogli čebele panati. Iznašlo se je tudi to, če se bo le potrdilo.

Znano je, kako klor (kloroform) na ljudi in na vse živali s svojo krvijo vpliva. Človek po kloru zaspi ter je neobčutljiv. Zato so zdravniki v hudih operacijah začeli klor rabiti, da bi bolnike obvarovali toliko neznanskih bolečin, kadar jim morajo roko ali nogo odžagati, ali sicer kaj nezdravega izrezati.

Francoski časopis „Cosmos“ pripoveduje: Na Angležkem zdaj omamljajo čebele s klorom, kadar jim méd jemljejo. Kje zunaj čebeljnaka se pogrne rjuha čez mizo, postavi se na sredo plošnat krožnik s klorom, dene se gosta mrežica čez, da čebele na krožnik ne padajo ter se postavi panj kake tri — štiri palce nad krožnikom (da se mora skončnica proč vzeti, se umé samo po sebi) ter pustiti stati kako četrtinko ure. Čebele so omamljene, kakor po hudem zaspancu ter popadajo na mizo. Panj se vzame proč ter iz njega medú, kolikor boče in potem na svoje mesto v čebeljnaku postavi. Čebele se iz spanja kmalo prebudijo ter gredo naravnost v svoj panj nazaj. Za panj zadostuje en lot kloroforma.

Da se tako zgodí, je lahko verjetno, ker kloroform še trdnejše življenje premsga ter v neki zaspanec in neobčutljivost zaziblje. Bode li vse to za čebele brez vse škode, se bode še le po daljnih skušnjah pokazalo. Sl. Čeb.

— Požar gledišča v Schwerinu. Ko se je v šverinskem gledišči predstavljala igra „Robert in Bertram“, začuje se iz odra doli na enkrat klic: „gori! gori!“ Občinstvo pa ni bilo tako zbegano, kakor na Dunaji. Šverinski nadvojvoda je bil sam navzoč ter je občinstvo miril, naj se nikar ne prestraši ter naj se počasi spravi iz gledišča; ob enem je ukazal gledišnim godcem, da so morali eno veselo melodijo igrati, da so ljudi pri pogumu

ohranili. Navzoči oficirji so bili tako hladnokrvni in pogumni, da še vstali niso, ampak tako dolgo obsedeli na svojih sedežih, da se je gledišče popolnem izpraznilo. Ko so ljudje videli, da se oficirji nič ne bojé, dobili so sami pogum in niso tako tiščali pri vratih ven, tako da se ni nobena nesreča pripetila. Nadvojvoda je šel med zadnjimi iz gledišča. Da je vse tako srečno šlo, zahvaliti se imajo tudi pripravam, ki so se v varnost naredile po dunajskem gledišnem požaru. Ko so bili ljudje zunaj, začelo se je gasiti, pa niso nič opravili, gorelo je naprej, dokler ni poslopje do tal pogorelo. Le en sam požarni stražnik je smrt storil, ker se je pri gašenju preveč v nevarnost podal.

Tržne cene v Ljubljani.

Pšenica hektoliter 9 gld. 26 kr.; — rež 6 gl. — kr.; — ječmen 5 gld. 20 kr.; — oves 3 gld. 74 kr.; — ajda 4 gl. 87 kr.; — proso 5 gl. 20 kr.; — koroza 6 gld. — kr., — krompir 100 kilogramov 2 gld. 60 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr. — masla kilogram 1 gld. 7 kr.; — mast 84 kr.; — špeh frišen 74 kr.; špeh prekajen 78 kr.; jajce po 2 kr.; mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 56 kr.; — teletnine 52 kr.; — svinjsko meso 62 kr. — Sena 100 kilogramov 2 gld. 50 kr. slama 1 gld. 78 kr.

Katsch-eva zdravilna kava

po receptu dr. Ferdinanda Katsch-a v Stuttgartu, ki jo edino pravo pripravljajo Henrik Frank-ovi sinovi v Ludvigsburgu.

Popolnoma nadomestuje dobro kavo!

Z mlekom je okusen in

redilen živež za ljudstvo; ta kava ne draži čutnic, pa je prav zdrava, redilna in lahko prebavljiva. posebno je toraj priporočati ljudem, ki imajo slab želodec. Tudi je priporočila vredna zaradi izvrstno finega kavinega duha in male cene, in ker je brez privedka prave kave že za kubo pripravna. (3)

Dobiva se

v vsih večjih in manjših špecarijskih štacunah, mestih in po deželi.

Portret

umrlega

dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega

je ravnokar izšel. V originalu naslikal in v oljnato barvanem tisku izvrstno izvršila staga e. kr. dvorna tiskarna in artistični zavod g. Reiffensteina na Dunaji. Velja pa

Podoba v oljnato barvenem tisku 63 cm. široka, 79 cm. visoka, nerazpeta 3 gl.

Podoba na platnu razpeta v 10 cm. širokem baroque okviru 6 gl. 50 kr.

Podoba na platnu razpeta v 13 cm. širokem baroque okviru 8 gl., dalje v velikosti 55—68 cm.

Podoba v oljnato barvenem tisku z 10 cm. širokim baroque okvirom 5 gl. 80 kr.

Podoba prodaja se tudi proti plačtilvi na mesečne obroke.

Čistega dohodka teh podob namenjena je polovica za „Narodni dom“ in polovica za zidanje cerkve srca Jezusovega.

Z odličnim spoštovanjem

F. Kolman,

(6) zaloga stekla in porcelana v Ljubljani.

Med najstarejše in najboljše domače zdravila, razširjene po celi Evropi, se štejejo

švedske kapljice.

Posebno se priporočajo zoper take bolezni, ki pridejo iz pokvarjenega želodca ali pa iz prehlajenja. Te kaplje imajo to moč, da naredé dober ték, odpravijo hemorojide, črve, zlatenico, omotico, okrepečajo slabe živce, in odstranijo krč. Odpravijo se z njimi tudi debele slinice, zaprti vetrovi, glavobol in slabosti v želodcu.

Salvatorjeva lekarna v Zagrebu ima star recept, po katerem se delajo te švedske kapljice, ter se razpošiljajo po celem svetu. Ena flaša velja 50 kr.

Prave švedske kapljice imajo na prodaj: Na Dunaji: J. Weiss, lekarna „pri zamorcu, Tuchlauben 17; J. Herbabry, lekar, Neubau, Kaiserstrasse 90; v Zagrebu: S. Mitlbach, Salvatorjeva lekarna. (6)

Sprememba stanovanja.

Pisarne glavnega zastopa banke „Slavije“ nahajajo se od 24. t. m. nadalje v 2. nadstropji Matične hiše v zvezdi, Kongresni trg št. 7.

Važno za vsako hišo!

Cela mizna oprava iz britanskega srebra za le 8 gld.

Elegantno delo, ne zaružavi, in se vedno tako ohrani, v podobi in barvi pravega srebra, in je najboljša stvarina za mizno opravo, razun srebra. Za 8 gl. se dobi cela mizna oprava iz najboljšega britanskega srebra. Dobri stojimo, da ostane oprava vedno bela.

6 nožev iz britanskega srebra z angleško jekleno ostrino,

6 vilice iz britanskega srebra, fina in težka roba,

6 žlice iz britanskega srebra,

12 žličice za kavo, iz britanskega srebra,

1 mlečni zajemnik iz britanskega srebra,

1 zajemalnik za juho iz britanskega srebra, težko, dobro blago,

2 lepa svečnika,

6 jajčnih posodice,

6 tac, lepo izdelane,

1 posoda za poper ali sladkor,

1 presejalnik za čaj,

6 tačice za nože in vilice

54 kosov.

Naroči se proti poštnemu povzetju, ali pa da se denar naprej pošlje.

Zaloga britanskega srebra

G. Langer,

Wien, II. grosse Schiffgasse 28.

Opomba. Komur bi oprava ne ugajala, pošlje naj jo v 10 dneh nazaj in bo dobil svoj denar nazaj razun poštnih stroškov.

Važno za vsako hišo!

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.